

نگاه نماینده / ۳

بهر روز محبی نجم‌آبادی نماینده سبزوار:

درباره هیئت رئیسه مجلس نقد منصفانه کنید

دوستان باید توانمندی‌های خودشان را مطرح و نقد منصفانه داشته باشند و نمایندگان تصمیم را بر مبنای حقیقت بگیرند. این را بدانیم که با تخریب دیگران نمی‌شود برای خودمان جایگاه بسازیم. مثلاً اخیراً آقای ذوالنوری به نقد از رئیس مجلس پرداخته است. ایشان اهل اخلاق هستند و امیدواریم منطقی مباحث، برنامه‌ها و نقد منصفانه خود را بیان کند تا نمایندگان بتوانند تصمیم خوبی بگیرند.

شما فکر می‌کنید این رفتارها برای رسیدن به جایگاه ریاست مجلس است؟

به هر حال این موضوع نشان می‌دهد که منتقدان جایگزینی برای این جایگاه دارند. وقتی اعلام می‌کنند که این فرد نباشد، باید بگوییم چه کسی جایگزین او بشود. قطعاً رقبا و جایگزین‌هایی در برابر قالیباف وجود دارند. تمام افراد باید با برادری، همدلی و نقد منصفانه موضوعات خود را مطرح کنند تا نمایندگان برای انتخاب هیئت‌رئیس تصمیم درستی اتخاذ کنند.

عملکرد هیئت‌رئیس دوره یازدهم مجلس را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بر اساس اختیارات و شرایطی که دارند بیش از ۱۲۰ قانون ابلاغ شده داریم. تعداد زیادی از این قوانین مستقیماً یا زندگی مردم و اصلاح آن در ارتباط است. مقام رهبری فرمودند: «قوانین این مجلس بدون ملاحظه و لاپوشانی مصوب شد». این تعریف و تمجید دقیقی از سوی رهبری است.

بررسی عملکرد هیئت‌رئیس مجلس در پایان هر دوره‌ای در راستای ترسیم عملکرد آن مجلس حائز اهمیت است. البته درباره عملکرد هیئت‌رئیس مجلس یازدهم حرف و حدیث بسیار است. در خارج از مجلس نقد به این مجلس از سوی سیاسیون مطرح شده است و برخی از نمایندگان هم‌گام و بیگانه به عملکرد هیئت‌رئیس ایراداتی گرفته‌اند؛ در گفت‌وگویی که با بهروز محبی نجم‌آبادی، نماینده سبزوار، جغتای، جوین، خوشاب و داورزن و عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات در مجلس انجام داده‌ام؛ از او که از ورودی‌های مجلس دوازدهم هم هست درباره عملکرد هیئت‌رئیس سوالاتی پرسیده‌ام که در ادامه می‌آید:

به نظر شما عملکرد هیئت‌رئیس مجلس در دور یازدهم چگونه بوده است و چراندی که به هیئت‌رئیس وارد می‌شود. در سال آخر بیشتر شده است؟

نقد مجلس صرفاً انتقاد به هیئت‌رئیس نیست. نقد مجلس باید شامل انتقاد از هیئت‌رئیس به عنوان رکن اصلی و شیوه مواجهه با آیین‌نامه و قوانین داخلی مجلس و نمایندگان و سیستم اداری عملکرد نمایندگان باشد. بنابراین نقد باید منصفانه باشد.

نقدهای وارده منصفانه نبوده است؟

من این سوال را اینطور پاسخ می‌دهم که

نگاه نماینده / ۴

احد آزادی خواه نماینده ملایر:

تعدیل لایحه بودجه از سوی هیئت رئیسه اشتباه نبود

نتیجه‌ای برسد. آیا این رسیدگی و بررسی که شما به آن اشاره می‌کنید به نتیجه‌ای هم رسیده است؟

در بررسی بودجه بسیاری از موضوعات مطرح شد و پیش آمد که صبح تا ظهر ۴ موضوع مطرح می‌شد تا پیشنهادت نمایندگان مورد بررسی قرار گیرد. اما نمایندگانی که پیشنهادت آنها رای نمی‌آورد به هیئت‌رئیس انتقاد می‌کردند در حالی که رای نیاوردن آن به تمام مجلس برمی‌گشت.

اما این انتقادات فراتر از رای نیاوردن پیشنهادت نمایندگان است.

اعتقاد من این است که برخی از این انتقادات به هیئت‌رئیس بیشتر برای استفاده از فرصت انتخاب هیئت‌رئیس بعدی است. با شروع مجلس جدید شاید برخی از جریانات سیاسی تصمیم دارند که قدرت بگیرند و امید خود را برای رسیدن به ریاست یا هیئت‌رئیس مجلس بیشتر کنند، و الا عملکرد هیئت‌رئیس قابل دفاع است.

با این تفاسیر می‌توان گفت ما در مجلس جدید با گروهی که خواهان تغییر ریاست و هیئت‌رئیس مجلس هستند و البته نوع نگاه تندروانه دارند روبه‌رو هستیم. تحلیل‌تان از این وضعیت چیست؟

برخی از تندروها در پس‌انداز انتخابات رخ داد و جانب انصاف در آن رعایت نشد و رئیس مجلس مورد حمله غیر منصفانه و غیراخلاقی قرار گرفت که در شأن نمایندگان منتخب مردم در مجلس نیست. حتی رهبر انقلاب نیز به آن انتقاد کردند و فرمودند: «کام مردم در این جشن سیاسی انتخابات نباید تلخ شود». پس از این توصیه قضای انتقاد کمی ترمیم شد. معلوم است که آن انتقادات و تندروی‌ها برای جلب نظر و برداشت و استفاده از فضای انتخاب هیئت‌رئیس بود. به همین دلیل فضای خوبی را در مجلس دوره دوازدهم پیش‌بینی می‌کنم. این تندروی‌ها، افراطی‌گری‌ها و حملات غیر منصفانه عمدتاً جهت استفاده از فرصت‌هاست برای کسب عنوان هیئت‌رئیس دور آینده مجلس.

به نظر شما چه کسی به عنوان رئیس مجلس انتخاب خواهد شد؟

به نظر من قالیباف رئیس مجلس می‌ماند و ما هم از او حمایت می‌کنیم.

در مقابل افرادی که منتقد عملکرد هیئت‌رئیس مجلس هستند، نمایندگان و منتخبانی هستند که از عملکرد قالیباف به عنوان رئیس مجلس رضایت داشته و اعلام می‌کنند که در دوره دوازدهم مجلس هم رای‌شان در سید ریاست قالیباف است. یکی از آنهایی که قالیباف را لایق رای خود می‌داند احد آزادی‌خواه، نماینده ملایر، عضو هیئت‌رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی پارلمان یازدهم و از ورودی‌های دوره دوازدهم مجلس است. او عملکرد هیئت‌رئیس مجلس یازدهم را قابل دفاع دانسته و در گفت‌وگو با هم‌میهن آن را مورد بررسی قرار داد:

پس از ادعا درباره دستکاری در برخی از مصوبات از سوی هیئت‌رئیس، ایرادات و انتقادات جدی به عملکرد هیئت‌رئیس وارد کرده‌اند. از نگاه شما عملکرد هیئت‌رئیس چگونه بوده است؟

من اعتقاد دارم که عملکرد هیئت‌رئیس مطلوب بوده است. از این واقعیت دفاع می‌کنم و زمینه‌های دفاع خود را توضیح خواهم داد. علت اینکه عملکرد هیئت‌رئیس را مطلوب می‌دانم این است که در این شرایط که هم منابع دولت و هم نیازمندی‌های کشور مشخص است، هیئت‌رئیس مجلس چه کاری می‌خواهد انجام دهد؟ هیئت‌رئیس در بودجه‌سنواری موظف است لایحه را تعدیل کند تا از لایحه خارج نشود. سقف بودجه هم نباید بالا برود. هیئت‌رئیس می‌تواند چه کاری انجام دهد؟ من می‌توانم در یک فضای مناسب به تمام مواردی پاسخ دهم که باعث گلایه‌مندی از هیئت‌رئیس به‌پرتوه شخص رئیس مجلس مطرح می‌شود.

می‌توان عملکرد هیئت‌رئیس را از دیگر نمایندگان جدا دانست؟

طبق قانون و از زاویه نگاه مردم تمام نمایندگان مجلس از یک قدرت برخوردارند. تفاوت هیئت‌رئیس با نمایندگان مجلس این است که مدیریت جلسات را برعهده دارد. به نظر من جلسات به خوبی اداره شده و نمایندگان حق بیان مطالب خود را داشتند. سفرهای استانی رئیس مجلس در مناطق محروم و استان‌ها انجام شد و نیازمندی‌های حوزه‌های مختلف به ایشان منتقل شد و این مشکلات بررسی شد.

موضوع این است که این سفرها باید به

موضوع این است که الان موقع انتقاد نبود و این ایرادات را دیر به هیئت‌رئیس وارد کردند. اگر این انتقادات از سر دلسوزی است و مسائل سیاسی پشت آن قرار نگرته، ایرادات را در زمان خودش اعلام می‌کردند تا اصلاحی در امور صورت گیرد.

با توجه به اینکه بعضی از نمایندگان برای عضویت در هیئت‌رئیس اعلام آمادگی کردند، معتقدم این ایرادات را بهانه کردند تا به ریاست مجلس دوره دوازدهم برسند. در مجلس آینده رقابت برای ریاست بیشتر از مجلس یازدهم بوده و رقابت برای رسیدن به کرسی‌های هیئت‌رئیس نیز زیاد است. حتی شاهدیم که تعدادی از نمایندگان متقاضی ریاست از تأمین مسکن و خودرو برای نمایندگان صحبت می‌کنند.

برنامه هفتم توسعه به مصوبات این کمیسیون دست برده و در گزارش نهایی خود که بناست در صحن مجلس مورد رسیدگی قرار گیرد تغییراتی ایجاد کرده است.

لایحه «حجاب و عفاف» نیز از جمله موضوعاتی بود که حسن نوروزی، نایب‌رئیس دوم کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس از دستکاری آن خبر داده و پای مشاوران هیئت‌رئیس را به این موضوع باز کرده و گفت: «به غیر از هیئت‌رئیس هیچ کس به سامانه دسترسی ندارد. قضیه این است که فردی خود را به عنوان مشاور قالیباف جازده و در کار لایحه عفاف و حجاب که کمیسیون ما بر روی آن کار می‌کند، دخالت می‌کند و هرزگامی موردی را اضافه می‌کند. این فرد سه مورد را به لایحه عفاف و حجاب اضافه کرده بود. اولین مورد این بود که اگر امر به معروف به طرف مقابل توهین کند، می‌تواند شکایت کند، این بند یعنی فاتحه لایحه را خواندن. مورد دوم که توسط فرد مذکور به لایحه اضافه شده بود این است که رئیس اداره مسئول است که کسی در اداره تخلف نکند، اما این فرد نوشته بود «در داخل اداره». در حال حاضر فردی که لایحه را دستکاری کرده بیانیه داده، در صورتی که ما یک ماه قبل لایحه را فرستادیم اما آنها لایحه مذکور را نگه داشتند و به شورای نگهبان ارسال نکردند.»

مجتبی ذوالنوری، نماینده قم در آخرین سال فعالیت مجلس یازدهم به عنوان نایب‌رئیس دوم هیئت‌رئیس مجلس انتخاب

و جایگزین علی نیکزاد شد. او در اظهار نظر رسمی در صحن علنی به عملکرد رئیس مجلس مجزا از هیئت‌رئیس پرداخت و نتهنای از توبوسی آوردن افراد به عنوان مشاور به مجلس خبر داده، بلکه با اشاره به موضوعاتی مانند واگذاری برخی اختیارات پارلمانی به خارج از مجلس و ایراد به مصوبات مجلس آن هم به دلیل عملکرد ضعیف مجلس اشاره کرده است. ذوالنوری در ادامه صحبت‌هایش تأکید کرد: «امروز در اثر تغییرات سالیان و تحولات آیین‌نامه، شرایطی فراهم شده که مجلس نه تنها نماینده محور نیست بلکه هیئت‌رئیس محور هم نیست و رئیس محور است. مجلسی می‌تواند کارآمد باشد که همه نمایندگان در آن تأثیر و سهم داشته باشند. گاهی به بهانه گرایش‌های سیاسی، بخشی از نمایندگان مجلس کنار گذاشته می‌شوند و در حاشیه قرار می‌گیرند و گاهی نمایندگان در تصمیمات تأثیر ندارند. متأسفانه اختیار مجلس به دستگاه‌های بیرونی واگذار می‌شود با تأکید مجدد بر اینکه مراد و منظور او اشخاص نیستند بلکه شرایط ساختاری است. اگر رئیس مجلس در جلسه سران قوا یا شورای امور متعدد شرکت می‌کند، تصمیمی گرفته می‌شود که از جنس قانونگذاری بوده، آن تصمیم یا باید از قبل در مجلس استمراج و نظر نمایندگان اخذ شود و یا باید نمایندگان در جریان قرار بگیرند. ذوالنوری حتی پس از انتخابات دور دوازدهم مجلس، مصوبه «افزایش سن بازنشستگی» را خلاف شرع دانسته و تمام مسئولیت آن را به نوعی بر گرده قالیباف انداخته و در دانشگاه قم تأکید کرد: «بعضی از نمایندگان متوجه موضوع نشدند و رای دادند از جمله خود بنده، با هوشی که مطرح شد آقای قالیباف صورت مسئله را برای آنچه رای‌گیری کرده توضیح داد و پس از آنکه مشخص شد موضوع چیست، نامه‌ای به آقای جنتی، دبیر شورای نگهبان نوشته و اعلام کردم که این مصوبه بر اثر خطب ما این ارادات را دارد و خلاف شرع است.»

این دلیل بر نقد عملکرد همه مجلس و نه فقط هیئت‌رئیس است، به گفته شما هیچ کسی مطالبه‌ای در این زمینه نداشته است؟

فقط نوری قزلبچه و صباغیان پس از آنکه میکروفون من بسته شد، به این موضوع معترض شدند. رئیس مجلس نیز گفت: «مصوبه هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان است. کدام ماده قانونی به هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان اجازه می‌دهد که سامانه نماینده مردم به مدت ۴۰ روز بسته شود؟

علاوه بر این موضوعی که شما به عنوان نقد به عملکرد هیئت‌رئیس مطرح کرده‌اید، یکی از انتقاداتی که به هیئت‌رئیس می‌شود، ورود قطاری ۴۰-۳۰ نفره به مجلس است. چقدر موضوع ورود توبوسی و قطاری افراد به مجلس را قبول دارید؟

شاید بیش از این تعداد وارد مجلس شده‌اند. جماعتی از شهرداری وارد مجلس شده‌اند و در ساختار مجلس مسئولیت و پست گرفته‌اند. این افراد از سازمان میادین میوه و تره‌بار، تاکسیرانی، بهشت‌نهر (س)، اتوبوسرانی و... به مجلس آمده‌اند و در نهاد اصلی جمهوری اسلامی پست گرفته‌اند.

این موضوعات، مطمئناً مرتبط با ماه‌های اخیر نیست، چرا نمایندگان در ماه‌های آخر و حتی روزهای پایانی عمر مجلس یازدهم این انتقادات را مطرح می‌کنند؟

هر کسی به انگیزه خاص خود به این موضوعات می‌پردازد. اما من در مناظره با رئیس سازمان خصوصی سازی موضوع ورود افراد به مجلس را مطرح کردم و گفتم که شما صاحب چه فضیلتی هستی که این حجم از ثروت کشور به دست‌تان سپرده شده است؟ البته شما جزو فرهیخته‌ترین‌ها هستید بین افرادی که از کشتارگاه، بهشت‌نهر (س)، تاکسیرانی و... آمده‌اند. او در مقام پاسخگویی گفت: «جواب ایشان را رهبری باید بدهد.» و جلوی چشم مردم مناظره تلویزیونی را ترک کرد. من اعلام کردم این فرد تاکنون یک آپارتمان در عمرش فروخته که ۹ هزار ملک بزرگ دولت را به او سپردیم تا بفروشد؟

جلوی ساخت‌وساز در پارک‌ها را بگیرید

حزب ندای ایرانیان در نامه‌ای خطاب به غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه به ساخت‌وسازها در پارک‌ها و بوستان‌های تهران واکنش نشان داد و خواستار آن شد که «بیش از این اجازه قانون شکنی و تنگ‌تر کردن حنجره تنفسی شهر را ندهید». در بخشی از این نامه آمده است: «همان‌گونه که مستحضرید بنا به مصوبه قانونی مهر ماه ۱۳۹۱ شورای اسلامی شهر تهران در خصوص ممنوعیت احداث ابنیه در عرصه بوستان‌ها و فضاهای سبز شهر تهران، پس از احداث بوستان‌ها در محدوده حریم شهر تهران هرگونه ساخت‌وساز خارج از ضوابط و مقررات طرح‌های جامع و تفصیلی و بدون رعایت مفاد قانونی ممنوع و شهرداری تهران و سازمان پارک‌ها و فضای سبز و هم‌چنین شهرداران مناطق مستقیماً مسئول حسن اجرای مفاد این مصوبه بوده‌اند. فی الواقع هدف اصلی از این مصوبه قانونی، ممنوعیت ساخت‌وسازهای جدید در پارک‌ها و بوستان‌های شهر تهران بوده است.» در بخش دیگر این نامه نیز آمده است: «جناب آقای اژه‌ای، جنابعالی نیک مستحضرید که این روش خرنده خشک نمودن درختان در پارک‌ها دقیقاً همان روشی است که زمین‌خوران و برج‌سازها برای خشک کردن تدریجی درختان باغ‌های تهران و تغییر کاربری آن‌ها تاکنون از آن بهره برده‌اند. حصر درختان پارک‌ها حرکتی خرنده برای پارک‌خواری از طریق عادی‌سازی اشغال پارک و تبدیل تدریجی فضای سبز آن به زمین سوخته و مقدمه زمین‌خواری و برج‌سازی است.»

از تجربه‌ها استفاده کنید

حزب اتحاد ملت در خصوص طرح موسوم به «طرح نور»، بیانیه تفصیلی صادر کرد. در ابتدای این بیانیه آمده است: «متأسفانه مدتی است که مسئله حجاب و تحمیل قیصری آن به بهانه اعمال قانون در قالب طرح نور، بار دیگر موجب تشدید دوقطبی شدن جامعه، افزایش شکاف دولت و ملت، رنجش زنان و لطمه به حیثیت و اعتبار دین رحمت و شریعت نبوی در میان بخش‌هایی از جامعه و افکار عمومی شده است.» در بخش دیگر این بیانیه آمده است: «اولی تاأسف، نه تنها از داده‌های میدانی تجربه گذشته و آراء اندیشمندان و تحلیلگران اجتماعی پند گرفته و استفاده نشد، بلکه در تداوم آن تجربه ناموفق و بسیار هزینه‌ساز، به دور تدریجی راهبردی، اینک شاهد بازگشت به روش‌های ناموفق و پرمخاطره گذشته، در قالب طرح نور هستیم.» حزب اتحاد ملت در ادامه ۷ نکته را درباره مسئله حجاب و ضرورت توجه به خواسته‌ها و نظرات مختلف درباره آن مطرح کرد و در نکته پایانی آورده است: «نکته آخر و از جهات مهم‌تر آنکه حاکمیت بر خلاف برخی اقدام‌ها و رویکردهای نادرست و هزینه‌ساز در عرصه‌های مختلف داخلی و خارجی، در جریان مواجهه خطیر و حساس با اسرائیل غاصب و کودک‌کش که از حمایت بسیاری از قدرت‌های جهانی هم برخوردار است، در راستای حفظ و تقویت امنیت و اقتدار ملی و درعین حال پیشگیری از ورود به شرایط جنگی، با محاسبه و رعایت همه جوانب خطیر و بسیار حساس، اقدام عاقلانه، مدبرانه، اثربخش و موفقی را انجام داد. حال این سوال مهم مطرح است که در حالی که برای تقویت امنیت و اقتدار ملی، هیچ سرمایه‌ای عظیم‌تر و اساسی‌تر از انسجام ملی و اعتماد عمومی و رفع شکاف‌های بین حاکمیت و جامعه وجود ندارد، چرا حاکمیتی که در حادثه اخیر نشان داد می‌تواند از ظرفیت و عقلانیت لازم برخوردار باشد، این ظرفیت و عقلانیت را در این زمینه به کار نمی‌گیرد و آنچه حیرت‌انگیز است آنکه چرا در این زمینه عمدتاً معکوس عمل می‌کند که نتیجه آن تخریب و از دست رفتن هرچه بیشتر سرمایه‌ها و آسیب رسیدن به جامعه و نظام و کاهش چشمگیر امنیت و اقتدار ملی و طمع کردن هر چه بیشتر دشمنان کشور است؟ اندر این وادی سخن‌ها رفته است / کاش پندش مایه گردد، نی ملال».